

Matjaž | OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU
BABIČ | DR. ERIKE MIHEVC-
GABROVEC

Dr. Erika Mihevc-Gabrovec, zaslužna profesorica na Oddelku za klasično filologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, praznuje petinsedemdesetletnico. Bogata pedagoška in znanstvena dejavnost slavljence bi zahtevala več strani, kakor so nam odmerjene na tem mestu, zato se bo pričujoči prispevek ustavil samo na nekaterih križiščih njene dolgoletne poti.

Študirala je klasično filologijo in ruščino na ljubljanski univerzi, kjer se je od prof. Milana Grošlja in Antona Sovreta učila temeljitosti in doslednosti - veselje do klasičnih jezikov in klasične kulture je prinesla že s sabo iz klasične gimnazije, ki jo je obiskovala v Ljubljani. Kot asistentka je s profesorjem Milanom Grošljem sodelovala pri izdaji izbora Horacijevih pesmi, ki se odlikuje po do danes neprežeženem stvarnem in slovničnem komentarju. V svoji doktorski disertaciji in habilitaciji se je posvetila področju, na katerem je delovala tudi pozneje: pozni in srednjeveški grščini. Disertacijo je napisala pod mentorstvom dr. Pierreja Chantraineja v Parizu; v njej se je ukvarjala z dotlej malo obdelanim področjem, namreč z razvojem in izginotjem perfekta v pozni grščini. V habilitacijski nalogi je področje raziskav še razširila, saj je obdelala skladnjo Janeza Moshosa. Obe deli sta izšli v zbirki Razprave SAZU. Z njima si je prislužila priznanje v mednarodni strokovni skupnosti - o tem pričajo pohvalne ocene v mednarodnem časopisju -, kot eno glavnih avtoritet jo navajajo tudi ugledni priročniki kot *Ancient and Modern Greek* Roberta Browninga (London 1969). V svojih poznejših objavah se je ukvarjala z dotlej malo obdelanimi poglavji slovnice srednjeveške in nove grščine, predvsem z rabo zaimkov, predložnimi zvezami in podredjem.

Neizbrisen pečat je oddelku vtisnila s svojim pedagoškim delom. Na svojih predavanjih iz latinskega in grškega jezika se je vedno trudila prikazati latinščino in grščino kot zgodovinsko celoto tako z vidika zgodovinske slovnice kot z vidika jezikovne zgodovine. Njeni nekdanji študentje ji štejejo v veliko zaslug, da je v svojih razlagah vedno stala na trdnih tleh in se ni brez premisleka podajala na spolzke poti novih, pogosto komaj preizkušenih jezikovnih teorij. Tako so dobila njena predavanja veliko trajnejšo vrednost, kakor bi jo imela, ko bi temeljila na predpostavkah *ἐπὶ τῆν ἡμέραν*. Tako je skrbela za blagor študentov, saj so bila njena predavanja

ves čas razumljiva, osredinjena na obravnavano snov, ne da bi bila zavita v meglo novega strokovnega (in »strokovnega«) izrazja. Tudi zunaj predavanj je znala, če se je le dalo, vedno prisluhniti težavam študentov nižjih in višjih letnikov, in je pomagala najti rešitev, ki je prosilcu vsaj deloma pomagala iz zagate.

V letih, ko je delovala kot asistentka na Oddelku za klasično filologijo, je šlo s poukom latinščine in grščine v gimnazijah počasi navzdol: število ur latinščine se je manjšalo, grščina je z ukinitvijo klasične gimnazije za nekaj desetletij izginila iz srednjih šol v Sloveniji. Študirat so prihajali maturanti, ki so se morali grščine najprej šele naučiti. Toda vadnice, ki so bile takrat na voljo, so bile napisane za gimnazijski pouk grščine in niso bile primerne za tečaj na univerzitetni ravni: sestavljene so bile za pouk mlajših učencev, ki je trajal bistveno več ur, kot jih je bilo na razpolago za začetni tečaj na univerzi, in so bile namenjene zgolj pripravi na branje grških piscev v izvirniku. Zato je bilo treba način dela postaviti na drugačne metodološke temelje, ga zasnovati in oblikovati povsem na novo. To nalogo si je dr. Erika Mihevc Gabrovec zastavila že zelo zgodaj in jo bleščeče opravila. Dolgoletne izkušnje pri vodenju tečajev so zbrane v učbeniku *Grščina. Teksti in vaje za pouk grščine*, ki je postal in ostal podlaga za vse začetne tečaje na Oddelku za klasično filologijo in še za marsikateri drugi tečaj. Učbenik je prvič izšel 1978 in doslej doživel pet ponatisov. Že samo po sebi zahtevno zbiranje in urejanje gradiva je še oteževala okoliščina, da je nastajal v času, ko je bilo tehničnih sredstev za pisanje v grščini bistveno manj kot danes in ko je grščina - razen za tiste, ki so imeli dostop do maloštevilnih, dragih in okornih pisalnih strojev za več pisav - pomenila bolj ali manj pisanje na roko. Pouk grščine, ki je zasnovan na delu z izvirnimi besedili in zahteva dobršno mero lastnega dela, je kmalu dal prve rezultate: število študentov, ki so obiskovali tečaj, se je zvišalo, marsikateri se je za učenje grščine odločil prostovoljno, ne da bi mu tečaj predpisoval gimnazijski program.

Dr. Erika Mihevc Gabrovec je bila med ustanovnimi člani Društva za antične in humanistične študije Slovenije, več let je bila njegova predsednica, nato članica upravnega in nazornega odbora. V začetku devetdesetih let je skupaj z akademikom dr. Kajetanom Gantarjem pomagala obuditi od mrtvih veliki *Latinsko-slovenski slovar* Frana Wiesthalerja. Za ta korak je bilo treba veliko poguma celo v devetdesetih letih 20. stoletja, ko so se razmere v šoli in družbi vsaj za latinščino vendarle nekoliko izboljšale; kljub temu se je tudi takrat poznalo, kako so klasičnim jezikom nenaklonjena leta zdesetkala že prej ne prav veliko skupino diplomantov klasične filologije; dodatna težava je bilo gradivo za slovar, ki je bilo ohranjeno tako, da je priprava za tisk zahtevala veliko časa in truda. Začeto delo je pozneje prevzel urednik mag. Matej Hriberšek, ki ga uspešno vodi naprej proti zadnjemu zvezku.

Ko se je 1995 pokazala možnost za uvedbo mature iz grščine, je brez oklevanja prevzela predsedovanje novoustanovljeni predmetni komisiji za grščino pri tedanjem Republiškem izpitnem centru. Delo komisije je uspešno vodila štiri leta, vsekakor za ta – v novih časih novi – predmet najpomembnejša leta, v katerih je komisija postavila ogrodje za maturo in s tem okvire za gimnazijski pouk grščine.

Tudi po upokojitvi je oddelku kot zaslužna profesorica vedno pripravljena priskočiti na pomoč v uradnih in strokovnih zadevah, najsi gre za pisanje poročila, za nasvet mlademu rodu ali za dobro besedo pri novih projektih, ki jih snujeta oddlek in Društvo za antične in humanistične študije. Skupaj s kolegi je skrbela, da plamen klasične filologije ni ugasnil niti v najtežjih časih in da je v zadnjem desetletju zagorel z novo silo. Za to smo ji vsi njeni nekdanji učenci hvaležni in ji želimo, da bi še naprej delovala med nami in skupaj z nami enako uspešno. *Χρόνια πολλά!*